

Minister Finansów

Warszawa, 2 lipca 2025 roku

Sprawa: odpowiedź na interpelację nr 10312 w sprawie programów i instrumentów wsparcia dla miasta Zabrze w latach 2020-2024
Znak sprawy: FG6.054.88.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Jarosława Wiesława Wieczorka z 17 czerwca 2025 roku nr 10312 w sprawie programów i instrumentów wsparcia dla miasta Zabrze w latach 2020-2024, przedstawiam następujące informacje.

Ad. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Na podstawie danych przekazanych przez operatora programu - Bank Gospodarstwa Krajowego, w latach 2020-2024 dla Zabrze - miasta na prawach powiatu zostało udzielonych sześć promes na łączną kwotę 138.456.532,05 zł, z czego na dzień 24 czerwca 2025 roku wypłaconych zostało 39.574.425,84 zł.

Promesy dotyczą następujących zadań:

- Budowa przedłużenia Alei Korfantego na odcinku od skrzyżowania z ulicą Heweliusza do ulicy Brygadzystów w Zabrzu – promesa na 30.000.000,00 zł; inwestycja została zrealizowana, promesa wypłacona w całości,
- Rewitalizacja obszarów miejskich w Zabrzu – Park im. Poległych Bohaterów, wodny plac na osiedlu Janek – promesa na 4.574.425,84 zł; inwestycja została zrealizowana, promesa wypłacona w całości,
- Poprawa efektywności energetycznej wraz z rewitalizacją budynków użyteczności publicznej przy ul. K. Miarki 5 oraz ul. Tarnopolskiej 80 w Zabrzu – promesa na 5.000.000,00 zł; inwestycja została zrealizowana, promesa wypłacona w całości,
- Rewitalizacja obszaru miejskiego w obrębie budynku Admiral Palast w Zabrzu – promesa na 30.000.000,00 zł; inwestycja jest w trakcie realizacji, środki z promesy nie zostały jeszcze wypłacone,
- Stworzenie warunków do rozwoju terenów inwestycyjnych na terenach dawnej kopalni Biskupice przy ul. Szyb Franciszek w Zabrzu - promesa na

38.882.106,21 zł; inwestycja jest w trakcie realizacji, środki z promesy nie zostały jeszcze wypłacone,

- Rozbiórka istniejących obiektów, budowa szklarni specjalistycznej z zapleczem eduk. i techn., zagospodarowaniem terenu w Zabrze, ul. Piłsudskiego / Botaniczna - promesa na 30.000.000,00 zł; inwestycja w trakcie realizacji, środki z promesy nie zostały jeszcze wypłacone.

Ad. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

Z informacji otrzymanych od Wojewody Śląskiego wynika, że w latach 2020-2024 miasto Zabrze otrzymało środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w łącznej wysokości 32.175.175,39 zł.

W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeprowadzonych zostało 5 naborów wniosków.

W ramach pierwszego naboru miasto Zabrze otrzymało środki w wysokości 22.798.135 zł. Jak informuje Wojewoda, zarówno na etapie wnioskowania o środki, jak i na etapie przekazywania informacji o wykorzystaniu środków (rocznego oraz na zakończenie wydatkowania przyznanego środków), gminy i powiaty nie wskazują, na jakie konkretnie zadanie środki zostały przeznaczone. Wymóg taki nie został wprowadzony ani w treści Uchwały Nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego, ani we wzorach wniosku i informacji o wydatkowaniu środków stanowiących załączniki do tejże uchwały. Stąd Wojewoda Śląski nie wskazał zadań, jakie miasto Zabrze realizowało przy udziale środków przyznanego w ramach pierwszego naboru wniosków.

Natomiast w naborach od 2 do 5 wnioski o dofinansowanie składane były na konkretne zadania.

W naborach 2 i 3 miasto Zabrze otrzymało środki z Funduszu w łącznej wysokości 9.377.040,39 zł, z tego:

- 1.072.780,80 zł na zadanie dotyczące termomodernizacji budynku Przedszkola nr 29 w Zabrze ul. Paderewskiego 53,
- 813.338,59 zł na zadanie dotyczące budowy drogi wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym w ciągu ul. Maksymiliana Hubera w Zabrze,
- 1.390.921,00 zł na zadanie dotyczące budowy dróg w ciągu ulic Wosia, Rodzinnej i Familijnej,
- 2.500.000,00 zł na zadanie dotyczące budowy i przebudowy obiektów Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrze,
- 400.000,00 zł na zadanie dotyczące budowy miejsc postojowych w rejonie ulicy Władysława Reymonta w Zabrze,
- 3.200.000,00 zł na zadanie dotyczące modernizacji budynku użyteczności publicznej zlokalizowanego przy ul. Jordana 2 w Zabrze.

W naborze 4 (dla gmin, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej) oraz naborze 5 (dla gmin górskich) miasto Zabrze nie otrzymało środków.

Ad. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Zgodnie z informacją przekazaną przez Ministra Infrastruktury, w gestii którego znajduje się Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD), w latach 2020-2024 Miasto Zabrze otrzymało dofinansowanie z RFRD na realizację zadań gminnych i powiatowych w łącznej wysokości 18,5 mln zł. Dofinansowane otrzymały zadania:

- Poprawa bezpieczeństwa pieszych w dzielnicy Biskupice poprzez budowę przejścia dla pieszych przez ul. Bytomską w sąsiedztwie skrzyżowania z ul. Trębacką w Zabrze,
- Rozbudowa skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Piłsudskiego - budowa ronda, przebudowa ulicy Piłsudskiego od skrzyżowania z ul. Roosevelta do wiaduktu kolejowego, budowa doświetlenia przejścia dla pieszych w ciągu ul. 3-go Maja na wysokości ul. Lutra, Padlewskiego, Floriana, Bohaterów Warszawskich, Sądowej, Franklina Roosevelta,
- Budowa drogi publicznej gminnej na południe od ul. Handlowej wraz ze ścieżką rowerową, chodnikiem, zjazdami do posesji, budowa skrzyżowania typu rondo z ulicami Pyskowską i Magazynową,
- Budowa drogi w ciągu ul. Marii Skłodowskiej-Curie w Zabrze, na odcinku od ul. Franciszkańskiej do ul. W. Tatarkiewiczza wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicznym,
- Przebudowa ul. Chłopskiej w Zabrze,
- Remont drogi gminnej ul. 11 Listopada w Zabrze (141858S),
- Budowa łącznika ul. Kossaka wraz z przebudową ul. Kossaka, Drzymały,
- Przebudowa obiektów inżynierskich na terenie miasta Zabrze - Most w ciągu ul. Trębackiej nad rzeką Bytomką,
- Remont drogi powiatowej ul. Ofiar Katynia w Zabrze (S8212),
- Remont ulicy Ofiar Katynia w Zabrze (droga powiatowa o nr S8212) - odcinek 1 - etap II.

Dodatkowo, w ramach zadań obwodnicowych, 61,5 mln zł przeznaczono na realizację zadania „Budowa obwodnicy miasta Zabrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 921 wraz z przebudową ul Hagera”. W ramach tego zadania podpisano umowę o dofinansowanie, jednak dotąd nie przekazano Miastu żadnych środków. Zadanie jest na wczesnym etapie realizacji. Miasto złożyło wniosek o aneks do umowy, który jest w trakcie uzgodnień.

Ad. Program „Sportowa Polska”

W zakresie dotacji dla Miasta Zabrze z programu Sportowa Polska – Programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej, Minister Sportu i Turystyki poinformował, że w latach 2020-2024 w ramach przedmiotowego Programu dofinansowano dwie inwestycje:

- w ramach Edycji 2020, zadanie pn. Modernizacja boiska piłkarskiego w Ośrodku Sportowo Rekreacyjnym Walka w Zabrze na kwotę 1.166.064 zł,
- w ramach Edycji 2022, zadanie pn. Remont sali do siatkówki/koszykówki w Hali Widowiskowo Sportowej w Zabrze ul. Matejki 6 na kwotę 286.300 zł.

Ad. Rządowy Program Odbudowy Zabytków

Z informacji otrzymanych od operatora programu - Banku Gospodarstwa Krajowego wynika, że w latach 2020-2024 miasto na prawach powiatu Zabrze otrzymało dwie promesy inwestycyjne na łączną kwotę 6.983.130,65 zł (z czego wypłaconych zostało 1.749.389,15 zł), na zadania:

- Odrestaurowanie zewnętrznej części budynku zabytkowego ratusza przy ul. Tarnopolskiej 80 w Zabrze – Mikulczycach – promesa na kwotę 3.498.778,31 zł; inwestycja jest w trakcie realizacji, wypłacono środki w kwocie 1.749.389,15 zł,
- Powrót do blasku eklektycznej architektury Szkoły Podstawowej nr 5 w Zabrze przy ul. Królewskiej 4 – promesa na kwotę 3.484.352,34 zł; inwestycja w trakcie realizacji, środki z promesy nie zostały jeszcze wypłacone.

Ad. Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa

W zakresie tego źródła wsparcia, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej przekazał informację, że Miasto Zabrze otrzymało wsparcie na objęcie udziałów w SIM/TBS w łącznej wysokości 12.433.910 zł, z tego:

- a) 3.000.000 zł w dniu 31.03.2021 r. na objęcie przez Miasto Zabrze udziałów w nowo tworzonej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej SIM Śląsk Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - b) 932.000 zł w dniu 26.07.2021 r. na budowę budynku mieszkalnego, wielorodzinnego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą u zbiegu ulic: Konfederatów Barskich i Żeromskiego na działkach nr 3664/59, 3668/59, 2159/60, 2160/60 oraz działka nr 3662/59 (k. mapy 5, obręb Zabrze; 12) w Zabrzu,
 - c) 3.786.060 zł w dniu 05.07.2023 r. na budowę dwóch budynków mieszkalnych 3-segmentowych, V kondygnacyjnych z dwoma wspólnymi garażami podziemnymi/miejscami postojowymi, przy ul. Modrzewiowej w Zabrzu wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą,
 - d) 3.666.000 zł w dniu 30.08.2023 r. na budowę 4 budynków mieszkalnych, wielorodzinnych przy ul. Niepokólczyckiego 35 w Zabrzu wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą – I etap,
 - e) 1.049.850 zł w dniu 12.12.2024 r. na budowę trzech budynków zlokalizowanych w Zabrzu przy ulicy Żywieckiej 33, 37, 41-41b.
- Miasto poinformowało o zakończeniu projektów wskazanych w pkt. b) i e).

Ad. Mieszkaniowy Fundusz Dopłat (BGK)

Minister Rozwoju i Technologii, właściwy w sprawie Funduszu Dopłat, poinformował, że poprzez ten Fundusz realizowane są dwa rządowe programy wspierające społeczny czynszowy sektor mieszkaniowy:

- program wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego (BSK), który obejmuje bezzwrotne finansowe wsparcie z budżetu państwa rozwoju budownictwa zaspokajającego potrzeby mieszkaniowe osób o niższych dochodach oraz budownictwa wspomaganego.
W ramach programu BSK w latach 2020-2024 gmina miejska Zabrze uzyskała kwalifikację 3 wniosków złożonych:
 - a) w roku 2021 na 35 lokali mieszkalnych, wypłacono wsparcie finansowe w wysokości 3.716.715,77 zł – inwestycja została zakończona,
 - b) w roku 2022 na 98 lokali mieszkalnych, wypłacono wsparcie finansowe w wysokości 14.792.773,55 zł – inwestycja jest w trakcie realizacji, dotychczas utworzono 33 lokale,
 - c) w roku 2023 na 38 lokali mieszkalnych, wypłacono wsparcie finansowe w wysokości 3.759.561,47 zł – inwestycja jest w trakcie realizacji, dotychczas utworzono 23 lokale.
- program popierania budownictwa mieszkaniowego (SBC), który obejmuje preferencyjne finansowanie zwrotne budowy mieszkań na wynajem o limitowanym czynszu, adresowanych do osób o umiarkowanych dochodach.
W ramach programu SBC zostały zakwalifikowane dwa wnioski spółki TBS z terenu miasta Zabrze:
 - a) w roku 2020 (IX edycja) na 35 lokali mieszkalnych, udzielono kredytu w wysokości 5.500.000 zł – inwestycja została zakończona,
 - b) w roku 2022 (XII edycja) na 64 lokale mieszkalne, udzielono kredytu w wysokości 15.000.000 zł – inwestycja jest w trakcie realizacji.

Jednocześnie Minister Rozwoju i Technologii poinformował, że nie gromadzi danych dotyczących adresów poszczególnych inwestycji wskazując również, że decyzja o zaplanowaniu i rozpoczęciu inwestycji oraz skorzystaniu z ww. programów jest decyzją beneficjenta programu – gminy, która samodzielnie decyduje o tym, czy chce realizować konkretną inwestycję, a jeśli tak – to czy skorzysta ze wsparcia z Funduszu Dopłat.

Ad. Rządowy Program Mosty dla Regionów

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej poinformował, że żadne z zadań realizowanych w ramach Rządowego Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów w województwie śląskim nie dotyczy miasta Zabrze.

Ad. Rezerwa ogólna i rezerwy celowe budżetu państwa

Odnosnie tych źródeł wsparcia, w latach 2020-2024 Minister Finansów nie uruchamiał środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa na zadania dla miasta Zabrze, o których mowa w przedmiotowej interpelacji.

Natomiast w odniesieniu do rezerwy celowej, na realizację zadania własnego JST w roku 2023 uruchomione zostały środki w wysokości 6.000.000 zł na dofinansowanie zadania pn. "Budowa drogi łączącej drogę krajową nr 88 poprzez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną z autostradą A1 w Zabrzu", realizowanego przez Miasto Zabrze.

Również z rezerwy subwencji ogólnej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, miasto Zabrze otrzymało w roku 2021 dofinansowanie w kwocie 3.818.369 zł na zadanie pn. Przebudowa obiektów inżynierskich na terenie miasta Zabrze z podziałem na części. Część 5: Wiadukt w ciągu ul. Roosevelta nad torami PKP - Etap I.

Ponadto Miasto Zabrze, zgodnie z postanowieniami ww. ustawy, otrzymało środki o przeznaczeniu, których decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego z tytułu:

- udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy: w 2020 r. – 218,6 mln zł, w 2021 r. – 243,5 mln zł, w 2022 r. – 247,9 mln zł, w 2023 r. – 202,5 mln zł, w 2024 r. – 301,1 mln zł,
- udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy: w 2020 r. – 11,9 mln zł, w 2021 r. – 19,1 mln zł, w 2022 r. – 14,2 mln zł, w 2023 r. – 17,5 mln zł, w 2024 r. – 25,4 mln zł,
- subwencji ogólnej składającej się z części: wyrównawczej, równoważącej, oświatowej i rozwojowej: w 2020 r. – 228,9 mln zł, w 2021 r. – 287,9 mln zł, w 2022 r. – 252,6 mln zł, w 2023 r. – 350,1 mln zł, w 2024 r. – 396,3 mln zł.

Należy również zauważyć, iż stosownie do postanowień ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, JST mogą otrzymywać dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie określonych ustawowo zadań własnych. Dotacje te przekazywane są zgodnie z obowiązującymi regulacjami przez właściwych dysponentów (głównie wojewodów). Pełnię wiedzy w zakresie udzielonych dotacji z budżetu państwa dla jednostek samorządu

terytorialnego, w tym dla miasta Zabrze, powinien posiadać Wojewoda Śląski, będący stroną umowy dotacji.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Hanna Majszyk
podsekretarz stanu